

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Ot.prp. nr. 67

(2007–2008)

Om lov om endringer i lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell

*Tilråding fra Landbruks- og matdepartementet av 13. juni 2008,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Stoltenberg II)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

I proposisjonen fremmer Landbruks- og matdepartementet endringer i lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell (dyrehelsepersonelloven) for bl.a. å implementere direktiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner. Direktivet vil få virkning for alle lovregulerte yrker i EØS-området. Kunnskapsdepartementet har hovedansvaret for området gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjoner og koordineringen av det nye direktiv 2005/36/EF. Landbruks- og matdepartementet har ansvar for å implementere nye bestemmelser i direktivet som ikke er dekket av dagens regler i dyrehelsepersonelloven.

Etter dyrehelsepersonelloven § 16 er det bare den som har autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning i medhold av loven som har rett til å bruke en beskyttet tittel. Direktivets bestemmelser i art. 7 nr. 3 fører til at veterinærer også skal kunne bruke tittelen veterinær i Norge ved midlertidig tjenesteyting uten norsk autorisasjon. Dyrehelsepersonelloven § 16 må derfor endres for at det skal være lovlig for veterinærer fra EØS – området å kalle seg veterinær i Norge når de har rett til å arbeide her midlertidig uten norsk autorisasjon. Videre presiseres det i § 16 at dyrehelsepersonell som ikke er veterinærer og som har rett til å arbeide her midlertidig uten norsk autorisasjon,

må benytte sine utenlandske titler. Disse rettighetene skal gis gjennom forskrifter ved implementeringen av direktivet.

Definisjonen av dyrehelsepersonell i lovens § 2 bør endres. De som skal kunne yte tjenester her midlertidig uten norsk autorisasjon, bør kunne bli definert som dyrehelsepersonell. Det foreslås en tilføyelse i § 2 slik at de som har rett til å arbeide her midlertidig som dyrehelsepersonell uten norsk autorisasjon, også blir definert som dyrehelsepersonell.

Når definisjonen av dyrehelsepersonell endres, bør det også gjøres endringer i §§ 13 og 19. I disse bestemmelsene beskrives hvem som er dyrehelsepersonell. Etter endringen i definisjonen av dyrehelsepersonell, bør det stå bare dyrehelsepersonell i §§ 13 og 19 i stedet for at det beskrives hvem som er dyrehelsepersonell.

I lovens § 6 om internasjonale avtaler er det en forskriftshjemmel for å kunne gi nærmere regler om autorisasjon, lisens og godkjenninger. Etter direktivets utvidede bestemmelser, blir ikke hjemmelen helt dekkende. Rettigheter i forbindelse med midlertidig tjeneste er ikke tilstrekkelig hjemlet. Videre bør forskriftshjemmelen utvides med hjemmel for å gi bestemmelser om kontroll og plikter. Det foreslås derfor en tilføyelse slik at kontroll, plikter og rettigheter kommer med i forskriftshjemmelen.

2 Bakgrunn for lovforslaget

Fri bevegelse av personer er en av de fire frihetene innenfor EØS – avtalen. Veterinæryrket er omfattet av EØS – avtalen og regulert gjennom to direktiver. Det første er direktiv 78/1026/EØF om gjensidig godkjenning av eksamensbevis, sertifikater og andre kvalifikasjonsbevis for dyrleger, omfattende foranstaltninger som skal lette den faktiske utøvelsen av retten til etablering og fri utveksling av tjenesteytelser. Det andre er direktiv 78/1027/EØF om samordning av de administrativt eller ved lov fastsatte bestemmelser om virksomhet som dyrleger. Disse to direktivene omtales gjerne som sektordirektiver siden de bare gjelder for veterinærer.

Fiskehelsebiologer er omfattet av direktiv 89/48/EØF om en generell ordning for godkjenning av diplomer for høyere yrkeskompetansegivende utdanning av minst tre års varighet. Dyrepleiere og seminteknikere er omfattet av direktiv 92/51/EØF om annen generell ordning for godkjenning av yrkeskompetansegivende utdanning som supplement til direktiv 89/48/EØF. Disse to direktivene omtales som de generelle direktivene siden de omfatter mange ulike yrker.

Direktivene skal avløses av ett nytt fellesdirektiv; Direktive 2005/36/EC of the European Parliament and of the Council of 7 September 2005 on the recognition of professional qualifications. Norsk versjon: Europaparlaments- og rådsdirektiv 2005/36/EF 7. september 2005 om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner. Direktivet erstatter til sammen 15 direktiver, herunder de to sektordirektivene for veterinærer og de to generelle direktivene som gjelder bl.a. for dyrepleiere og fiskehelsebiologer. Direktivet trådte i kraft i medlemslandene 20. oktober 2007.

Utenriksdepartementet fremmet St.prp. nr. 29 (2007-2008) 21. desember 2007 for å få Stortingets godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 142/2007 av 26. oktober 2007 og endring av vedlegg VII i EØS-avtalen. Stortinget ga sitt samtykke i møte 12. februar 2008.

Direktivet fjerner hindringer for den frie bevegelse for personer og tjenesteytere og gir en mer ensartet, gjennomslukt og fleksibel ordning for godkjenning av yrkeskvalifikasjoner. Direktivet viderefører i stor grad dagens regler også når det gjelder muligheten til å yte midlertidig tjeneste. Det er imidlertid direktivets nye bestemmelser om bruk av tittel ved midlertidig tjeneste som gjør at dagens dyrehelsepersonellov ikke er dekkende.

Samtidig med lovendringen for å endre reglene for bruk av tittel ved midlertidig arbeid, er det behov for en tilføyelse i definisjonen av dyrehelsepersonell. Personer som har rett til å arbeide midlertidig som dyrehelsepersonell uten norsk autorisasjon, blir definert som dyrehelsepersonell og dermed omfattet av loven.

Forskriftshjemmelen for tilpasning av internasjonale avtaler foreslås utvidet for å være mer dekkende for kontroll, plikter og rettigheter for dyrehelsepersonell på grunnlag av utenlandske yrkeskvalifikasjoner.

Den direkte implementeringen av direktiv 2005/36/EF vil skje gjennom forskrifter som hjemles i dyrehelsepersonelloven. I stor grad er direktivet en videreføring av dagens regler, men det er behov for en bedre tilpasning av direktivets bestemmelse og en samordning av gjeldene forskrifter. Direktivets enkelte bestemmelser vil bli behørig behandlet i forskriftsarbeidet.

Lovforslaget har også noen mindre tekniske endringer som følge av utvidelsen og endringen av definisjonen for dyrehelsepersonell.

3 Arbeidet med lovforslaget

Landbruks- og matdepartementet sendte lovutkastet på høring 26. november 2007 med høringsfrist 1. mars 2008.

Høringsbrevet ble sendt til følgende høringsinstanser:

- Departementene
- Akademikerne
- Den norske veterinærforening
- Dyrebeskyttelsen i Norge
- Dyrevernalliansen
- Fiskeri og Havbruksnæringens Landsforening
- Tekna – Teknisk- naturvitenskapelig forening
- Fjørfebransjens landsforening
- GENO
- Helsetjenesten for storfe
- Helsetjenesten for svin
- KS
- Mattilsynet, Hovedkontoret
- NOAH – for dyrs rettigheter
- Norges Bondelag
- Norges pelsdyravslag
- Norges veterinærhøgskole
- Norsk bonde- og småbrukarlag
- Norsk Fjorfelag
- Norsk Huskattforening
- Norsk Kennel Klub
- Norsk sau- og geitavslag

- Norsvin
- Rådet for dyreetikk
- Statens landbruksforvaltning
- Universitet for miljø- og biovitenskap
- Universitetet i Bergen
- Universitetet i Tromsø
- Veterinærinstituttet

Det har kommet inn 17 svar fra høringsinstansene.

Følgende høringsinstanser hadde ingen kommentarer til forslaget: Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Barne- og likestillingsdepartementet, Finansdepartementet, Fiskeri – og kystdepartementet, Fornyings- og administrasjonsdepartementet, Forsvarsdepartementet, Miljøverndepartementet, Nærings- og handelsdepartementet, Samferdselsdepartementet, Utenriksdepartementet, KS, Norsk Kennel Klub og Statens landbruksforvaltning.

Følgende høringsinstanser har uttalt seg om innholdet i forslaget: Helse- og omsorgsdepartementet, Justis- og politidepartementet, Kunnskapsdepartementet og Mattilsynet.

Det vil bli referert nærmere til høringsinstansenes syn i omtalen av de ulike paragrafene i lovforslaget.

Merknader av generell karakter vil bli omtalt i eget punkt.

4 Behov for forskriftsendringer

De tidligere direktivene som har regulert godkjenning av yrkeskvalifikasjoner for dyrehelsepersonell, er implementert i norsk rett gjennom to forskrifter. Forskrift 17. desember 1993 nr. 1203 om autorisasjon og adgang til å utøve virksomhet som veterinær i Norge for statsborgere fra EØS som er utdannet i andre land innen EØS og forskrift 12. mai 2005 nr. 429 om autorisering av dyrehelsepersonell fra andre EØS-land. I førstnevnte forskrift § 8 er retten til midlertidig tjeneste fastsatt, herunder også informasjonskrav som stilles til utøveren i forkant av tjenesten. Denne forskriften gjelder bare for veterinærer. Det nye yrkeskvalifikasjons-direktivet innebærer at også annet dyrehelsepersonell enn veterinærer skal ha rett til å arbeide her midlertidig.

Mattilsynet arbeider med en ny forskrift for å implementere yrkeskvalifikasjonsdirektivet. Den nye forskriften vil erstatte begge de tidligere forskriftene. Forskriften vil implementere alle detaljene i direktivet. Mye vil være en videreføring av

gjeldende bestemmelser siden direktivet også er en videreføring av de tidligere direktivene.

Loven er overordnet og har en rekke forskriftshjemler. Det foreslås utvidelse av forskriftshjemelen i § 6 Internasjonale avtaler. Ved forskrift kan det dermed gis nærmere regulering av kontroll, plikter og rettigheter for dyrehelsepersonell med utenlandske yrkeskvalifikasjoner.

Etter direktivet skal dyrehelsehelsepersonell ha språkkunnskaper som er nødvendige for å praktisere yrket i vertslandet. Forskriften vil også implementere dette språkkravet. Det er en plikt for dyrehelsepersonell med utenlandske yrkeskvalifikasjoner å ha nødvendige språkkunnskaper. Språkkrav vil også være en del av kravet til dyrehelsepersonell om forsvarlig virksomhet.

Personer som har rett til å arbeide midlertidig som dyrehelsepersonell uten norsk autorisasjon, blir definert som dyrehelsepersonell og kommer inn under lovens sanksjonsbestemmelser der bestemmelsene passer. Lovens straffebestemmelse vil også gjelde for dyrehelsepersonell. Forskriften vil ikke kunne gi utfyllende regler på dette området.

Direktivet har også administrative bestemmelser om bl.a. utveksling av informasjon mellom godkjenningsmyndighetene. Krav til myndighetene om samarbeid og informasjonsutveksling har tidligere ikke vært lovhjemlet. Departementet foreslår ingen endringer i denne praksis.

For øvrig anser departementet forskriftshjemlene i loven for å være dekkende for implementering av direktivets detaljerte bestemmelser.

5 Generelle kommentarer til høringsforslaget

5.1 Implementering

5.1.1 Forslag i høringen

I høringsforslaget ble det omtalt hva det var nødvendig å endre i loven for at direktivet skulle kunne bli implementert. Det videre forskriftsarbeidet med implementering av direktivet ble lite omtalt.

5.1.2 Høringsinstansenes syn

Justis- og politidepartementet peker på flere forhold som angår detaljer i direktivet og som de mener bør behandles nærmere. De skriver:

«De foreslåtte endringene i dyrehelsepersonelloven knytter seg til at direktivet fastsetter at tjenesteytere som er etablert i et annet EØS-

land, midlertidig skal kunne utføre tjenesteyting i Norge uten at det stilles krav om norsk autorisasjon. I det videre arbeid bør man komme inn på hvordan dette nærmere bør reguleres.

Herunder bør det blant annet tas stilling til

- om det skal gis en definisjon eller veiledning for hva som regnes som midlertidig tjenesteyting, jf for eksempel direktivet art. 5 nr. 2 andre avsnitt
- kontrollmuligheter, jf for eksempel direktivet art. 7 nr. 1 og art. 7 nr. 4 ff.
- innhenting og utveksling av informasjon, jf for eksempel direktivet art. 8
- mulighet for å kreve registrering i yrkesorganisasjon
- generelle plikter for den tjenesteytende, jf. for eksempel direktivet art. 9
- språkkunnskaper, jf. direktivet art. 53
- sanksjonsmuligheter

Det bør også tas stilling til om slike regler mest hensiktsmessig inntas i loven selv eller i forskrift, og eventuelt om nåværende dyrehelsepersonellov gir tilstrekkelig hjemmel for å foreta slike reguleringer i forskrift. Til sammenligning vises det til Ot. prp. nr. 26 (2007-2008) Om lov om endringer i helsepersonelloven og alternativ behandlingsloven (gjennomføring av direktiv 2005/36/EF om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner for helsepersonell).»

5.1.3 Departementets vurdering og forslag

Blant annet på bakgrunn av merknadene har det blitt tatt inn et eget punkt 4 om behov for forskriftsendringer. Her omtales kort noen områder nærmere, og det vises til dette.

Forskriftshjemmelen i § 6 er ytterligere utvidet og vil være dekkende for det videre arbeidet med forskrifter. Både kontroll og plikter er føyd til i forskriftshjemmelen. Det vises til omtalen av paragraf 6.

Til spørsmålet om mulighet for å kreve registrering i yrkesorganisasjon, er det departementets syn at det vil være uaktuelt å kreve noen registrering i yrkesorganisasjoner. I dag stilles det ikke slike krav til dyrehelsepersonell. Departementet anser at det fortsatt bør være opp til den enkelte yrkesutøver om de vil organisere seg eller ikke. En egen hjemmel for organisasjonskrav ansees unødvendig. I fremtiden kan det om nødvendig reguleres under plikter i forskriftshjemmelen.

Mye av bestemmelsene i direktivet er en videreføring av gjeldende bestemmelser. For dyrehelsepersonell er det små endringer, men noe mer detaljer i forhold til bestemmelser som allerede gjelder.

Departementet velger på denne bakgrunn å overlate en gjennomgang av direktivets detaljerte bestemmelser til forskriftsarbeidet.

6 Bruk av tittel ved midlertidig arbeid

6.1 Gjeldende rett

Dyrehelsepersonelloven § 16 regulerer bruk av beskyttet tittel. Bestemmelsens første ledd lyder:

«Bare den som har autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning i medhold av denne loven har, med unntaket som fremgår av § 11, rett til å benytte slik tittel som er fastsatt for vedkommende gruppe av dyrehelsepersonell.»

For å bruke tittelen veterinær eller for eksempel fiskehelsebiolog, må vedkommende ha søkt og fått norsk autorisasjon. Det har vært autorisasjonen som har gitt retten til å bruke yrkestittelen. Bestemmelsen omfatter alt dyrehelsepersonell.

Veterinærer fra EØS-området har etter gjeldende bestemmelser i forskriftene rett til å arbeide her midlertidig uten autorisasjon. Retten til midlertidig arbeid /tjenesteyting har ikke gitt dem noen rettigheter til bruk av norsk yrkestittel. De har måttet bruke sin utenlandske tittel fra etableringslandet. For å arbeide her midlertidig, har det vært krav om at de dokumenterer sine kvalifikasjoner overfor myndighetene. Da dokumentasjonskravet er omtrent tilsvarende det som skal følge en søknad om norsk autorisasjon, har de like gjerne søkt om norsk autorisasjon. Etter gjeldende bestemmelser er det derfor trolig få som har arbeidet her midlertidig uten norsk autorisasjon.

6.2 Direktivets bestemmelser

Direktiv 2005/36/EF artikkel 7 står under avdeling II Fri ytelse av tjenester. Artikkel 7 regulerer erklæringer som skal gis på forhånd dersom tjenesteyteren flytter, men den har også bestemmelser om bruk av tittel. Artikkel 7 nr. 3 har følgende ordlyd:

«Tjenesten skal ytes under yrkestittelen i etableringsstaten, i den grad en slik tittel eksisterer i vedkommende medlemsstat for den aktuelle yrkesvirksomheten. Denne tittelen skal angis på det offisielle språket eller på ett av de offisielle språkene i etableringsstaten på en slik måte at det unngås forveksling med yrkestittelen i vertsstaten. Der det ikke finnes noen yrkestittel i etableringsstaten, skal tjenesteyteren angi sitt kvalifikasjonsbevis på det offisielle språket eller ett av de offisi-

elle språkene i vedkommende medlemsstat. Unntaksvis kan tjenesten ytes under yrkestittelen i bruk i vertsstaten når det gjelder tilfeller som vist til i avdeling III kapittel III.»

Hovedregelen for tjenesteyters bruk av tittel ved tjenesteyting er at man skal benytte den yrkestittelen som brukes i etableringslandet og på etableringslandets språk. Tjenesteyting forstås her som midlertidig tjenesteyting og/eller midlertidig arbeid. Dyrehelsepersonell unntatt veterinærer, vil komme inn under hovedregelen.

For veterinærer og en rekke andre yrker med gjensidig godkjenning etter minimumskrav (bl.a. lege, tannlege og jordmor), er det gjort unntak fra hovedregelen om å bruke etableringslandets tittel ved midlertidig tjenesteyting i et annet EU-land. Dette fremgår av siste setning i artikkel 7 nr. 3 der det vises til avdeling III kapittel III. I avdeling III kapittel III gis bestemmelser for godkjenning på grunnlag av samordning av minstekrav for utdanning. Veterinærer kommer inn under disse bestemmelsene. Etter dette unntaket skal veterinærer kunne yte tjeneste i et annet land under vertslandets yrkestittel. Veterinærer fra EØS-området skal derfor ha lov til å kalle seg veterinær ved midlertidig tjenesteyting og arbeid i Norge.

6.3 Forslag i høringen

Dyrehelsepersonellovens § 16 har bestemmelser om bruk av beskyttet tittel. Norsk tittel for dyrehelsepersonell kan bare brukes av dem som har norsk autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning etter dyrehelsepersonelloven. Bestemmelsen i § 16 vil være dekkende og i tråd med direktivets bestemmelser for fiskehelsebiologer og dyrepleiere, men den vil ikke være dekkende for veterinærer.

Norsk tittel som veterinær skal etter unntaket i direktivets artikkel 7 nr. 3, kunne benyttes av veterinærer fra EØS-området uten norsk autorisasjon når de har rett til å yte midlertidig tjeneste her. Etter dette vil lovens bestemmelse derfor være i motstrid med det nye direktivet når dette kommer inn i EØS-avtalen.

Veterinærer kommer inn under bestemmelser i tidligere direktiver der veterinærutdannelsene i EØS har felles minimumskrav og ut fra dette grunnlaget, gjensidige godkjenningsordninger. En veterinær vil kunne bli godkjent i alle de andre EØS-landene og få rett til å praktisere som veterinær på lik linje med vertslandets egne veterinærer. Fellesgrunnlaget med minimumskrav for veterinærutdannelsene blir videreført i det nye direkti-

vet. Felles minimumskrav til utdannelsen gir grunnlaget og bakgrunnen for større rettigheter ved midlertidig tjenesteyting.

Det er ingen betenkeligheter ved at f.eks. en engelsk eller tysk veterinær kaller seg veterinær i Norge når vedkommende er her og tilbyr sine tjenester midlertidig. Hvis veterinæren hadde ønsket å bli autorisert som veterinær i Norge, ville han eller hun ved å søke om godkjenning, fått innvilget autorisasjon hvis de felles minimumskravene var oppfylt. Norsk autorisasjonen ville uten videre gitt rett til å bruke den norske tittelen veterinær. Dette fremgår av dyrehelsepersonelloven § 16 som sier at bare den som har autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning etter dyrehelsepersonelloven, har rett til å benytte norsk yrkestittel.

Departementet foreslår etter dette en tilføyelse til § 16 første ledd. Da vil veterinærer fra EØS-området som kommer inn under reglene om gjensidig godkjenning, ha rett til å benytte norsk tittel og kalle seg veterinær når de yter midlertidig tjeneste her.

Ved at loven får et nytt unntak i første ledd, bør det også gjøres en redigering på plasseringen av henvisningen som viser til unntaket i § 11 som gjelder retten til å benytte yrkesbetegnelsen etter oppnådd aldersgrense.

Videre bør det fremgå klart av loven at andre enn veterinærer som har rett til å arbeide her midlertidig uten autorisasjon, skal bruke sin utenlandske tittel. Denne presiseringen foreslås som et nytt annet ledd i § 16. Selv om det fremgår av dagens bestemmelser i § 16 at de ikke kan bruke norsk tittel uten autorisasjon, er det etter departementets vurdering en fordel hvis det fremgår direkte av loven at andre enn veterinærer som har rett til å arbeide her midlertidig, skal bruke sin utenlandske tittel.

Departementet foreslo følgende endringer i § 16:

«Bare den som har autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning i medhold av denne loven, har rett til å benytte slik tittel som er fastsatt for vedkommende gruppe av dyrehelsepersonell. *Unntak gjøres for veterinærer som etter internasjonal avtale har rett til å utøve midlertidig tjeneste uten autorisasjon og for dyrehelsepersonell over 75 år, jf. § 11.*»

Nytt annet ledd:

«Andre enn veterinærer som etter internasjonal avtale har rett til å utøve midlertidig tjeneste som dyrehelsepersonell uten autorisasjon, skal benytte sin utenlandske tittel.»

Tidligere § 16 annet ledd blir tredje ledd.

6.4 Høringsinstansenes syn

Helse- og omsorgsdepartementet foreslo i sin høringsmerknad at det bør stå «norsk autorisasjon» i stedet for «autorisasjon» i første og annet ledd i § 16.

Justis- og politidepartementet har en merknad til bruk av uttrykket

«internasjonal avtale»:

«Slik §§ 2 og 16 er foreslått utformet, får man inntrykk av at internasjonale avtaler i seg selv skal gi utenlandsk dyrehelsepersonell adgang til å opptre i Norge. Av utkastet punkt 2 siste avsnitt får man inntrykk av at gjennomføringen av direktivet og forutsetningsvis andre internasjonale avtaler skal skje gjennom forskrift. Den siste innfallsvinkelen er etter vår mening den beste, og lovforslaget bør justeres slik at det ikke gir inntrykk av noe annet.»

Mattilsynet har følgende merknad til endringsforslaget i § 16:

«I følge direktivet artikkel 7 nummer 3 skal dyrehelsepersonell som hovedregel benytte sin tittel fra etableringslandet. Vi støtter at dette fastsettes som et nytt annet ledd i § 16. Semantikken i den foreslåtte ordlyden gjør imidlertid bestemmelsen uklar. Vi foreslår i stedet en slik ordlyd:

Dyrehelsepersonell som ikke er veterinærer, men som etter internasjonal avtale har rett til å utøve midlertidig tjeneste som dyrehelsepersonell uten autorisasjon, skal benytte sine utenlandske titler.

Hovedregelen om bruk av utenlandsk tittel gjelder ikke veterinærer. Personer med rett til å utøve midlertidig tjeneste som veterinær i Norge, skal ha rett til å kalle seg «veterinær» og «dyrlege», jf. Direktivet artikkel 52. Vi støtter at dette gjøres gjennom et unntak i § 16 første ledd.»

6.5 Departementets vurdering og forslag

Helse- og omsorgsdepartementets forslag er relevant og en presisering av at det er norsk autorisasjon bestemmelsen gjelder. Departementet tar derfor denne merknaden til følge, og bestemmelsene endres i tråd med dette.

Internasjonale avtaler blir implementert i regelverket gjennom forskrifter. Loven skal gi tilstrekkelige og dekkende hjemler. Merknaden fra Justis- og politidepartementet er derfor relevant siden det skal gis forskrift for implementering av direktivet. Lovbestemmelsen behøver ikke vise til og ta med

«etter internasjonal avtale». Paragraf 16 første og nytt annet ledd endres i tråd med innspillet.

Mattilsynet foreslår en endret ordlyd i et nytt § 16 annet ledd. Departementet ser at forslaget er en forbedring og tar deler av forslaget til følge. Nytt annet ledd blir derfor endret ut fra forslagene både fra Mattilsynet og Justis- og politidepartementet.

Departementet har i tillegg vurdert unntaket i ordlyden i § 16 første ledd som viser til dyrehelsepersonell over 75 år. Dyrehelsepersonell over 75 år kan etter § 11 første ledd fortsette å benytte sin yrkesbetegnelse selv om autorisasjonen er opphørt ved nådd aldersgrense. Etter nøyere vurdering er departementet kommet til at det ikke er nødvendig å ta med henvisningen til dette unntaket i § 16. Første ledd blir enklere uten denne dobbelthjemlingen.

I høringsutkastet ble betegnelsen «å utøve midlertidig tjeneste» brukt. Under det videre arbeidet med lovutkastet er det påpekt at det i stedet er bedre å bruke uttrykket «å arbeide midlertidig». Dette er også en formulering som er brukt i forslaget til endring av definisjonen av dyrehelsepersonell. Departementet mener at «å arbeide midlertidig» vil dekke «å utøve midlertidig tjeneste» og være dekkende for implementering av direktivet. Ordlyden i § 16 første og annet ledd blir derfor endret i tråd med dette.

7 Definisjon av dyrehelsepersonell

7.1 Gjeldende rett

Definisjonen av dyrehelsepersonell fremgår av lovens § 2 første ledd som lyder:

«Med dyrehelsepersonell forstås i denne loven personer som har autorisasjon eller lisens etter §§ 4 og 5.»

For å være dyrehelsepersonell som loven gjelder for, må vedkommende ha fått autorisasjon etter § 4 eller lisens etter § 5. De som etter EØS-avtalen har hatt rett til å arbeide her midlertidig uten autorisasjon, har derfor ikke vært dekket av lovens definisjon og har ikke vært dyrehelsepersonell.

Dagens regler gir muligheter til å yte midlertidig tjeneste. Disse mulighetene som er gitt etter internasjonale bestemmelser, har vært lite benyttet. Hvis for eksempel veterinærer fra EØS-området har ønsket å arbeide og tilby tjenester i Norge for en kortere tid, har de vanligvis søkt om norsk autorisasjon uten at de har behovd å gjøre det. Selv om de i realiteten har arbeidet her midlertidig, har

de hatt norsk autorisasjon og blitt definert som dyrehelsepersonell. De har da vært dekket av loven på ordinær måte.

7.2 Forslag i høringen

Dyrehelsepersonellovens definisjon av dyrehelsepersonell bør dekke alle som er godkjente i henhold til loven og alle som etter internasjonale bestemmelser har rett til å arbeide her på midlertidig basis uten norsk godkjenning. Etter hvert kan det bli mer aktuelt at utenlandske veterinærer tilbyr tjenester her for en kortere tid. Midlertidige tjenesteytere som har rett til det, bør bli definert som dyrehelsepersonell og komme inn under lovens bestemmelser.

Departementet foreslo en tilføyelse til § 2 første ledd som utvidet definisjonen av dyrehelsepersonell til å omfatte personer som etter internasjonal avtale har rett til å arbeide som dyrehelsepersonell uten autorisasjon. Den gjøres mer generell og gjelder ikke bare midlertidig arbeid. Etter dagens internasjonale regler vil dette bare gjelde for de som etter EØS-avtalen har rett til å arbeide her midlertidig uten autorisasjon. Bestemmelsen tar likevel høyde for eventuelle fremtidige utvidede rettigheter etter internasjonale avtaler. Følgende ordlyd ble foreslått for § 2 første ledd:

«Med dyrehelsepersonell forstås i denne loven personer som har autorisasjon eller lisens etter §§ 4 og 5 og personer som etter internasjonal avtale har rett til å arbeide som dyrehelsepersonell uten autorisasjon.»

7.3 Høringsinstansenes syn

Helse- og omsorgsdepartementet foreslo i sin høringsmerknad at det bør stå «norsk autorisasjon» i stedet for «autorisasjon».

Justis- og politidepartementet har en merknad til bruk av uttrykket «internasjonal avtale»:

«Slik §§ 2 og 16 er foreslått utformet, får man inntrykk av at internasjonale avtaler i seg selv skal gi utenlandsk dyrehelsepersonell adgang til å opptre i Norge. Av utkastet punkt 2 siste avsnitt får man inntrykk av at gjennomføringen av direktivet og forutsetningsvis andre internasjonale avtaler skal skje gjennom forskrift. Den siste innfallsvinkelen er etter vår mening den beste, og lovforslaget bør justeres slik at det ikke gir inntrykk av noe annet.»

Mattilsynet skriver:

«Direktivet gjør det nødvendig å endre dyrehelsepersonellovens virkeområde slik at den også

gjelder for personer som utøver midlertidig tjeneste som dyrehelsepersonell i Norge. Dette har departementet foreslått å gjøre ved å utvide legaldefinisjonen av begrepet dyrehelsepersonell, jf § 2 første ledd. Den foreslåtte ordlyden går lenger enn direktivet i og med at den ikke er begrenset til midlertidig tjeneste. Vi støtter utvidelsen av legaldefinisjonen, men den bør ikke utvides mer enn det som er nødvendig etter direktivet.»

7.4 Departementets vurdering og forslag

Merknaden fra Helse- og omsorgsdepartementet er relevant og en presisering siden det menes norsk autorisasjon. Dette var underforstått, men bør gå klart frem av bestemmelsen. Departementet tar derfor merknaden til følge, og ordlyden endres slik at det står norsk autorisasjon.

Internasjonale avtaler og EØS-avtalen blir implementert i regelverket gjennom forskrifter. Loven skal gi dekkende hjemler. Lovbestemmelsen skal ikke gi inntrykk av at internasjonal avtale gir direkte rettigheter. Merknaden fra Justis- og politidepartementet er derfor relevant. I tråd med innspillet blir forslaget endret slik at definisjonen vil dekke personer som har rett til å arbeide midlertidig som dyrehelsepersonell uten norsk autorisasjon. Rettigheten knyttes ikke til internasjonal avtale. Rettighetene gis først ved implementering av internasjonale avtaler og da vil det fremgå av forskriften at personen har den nødvendige rett til å arbeide midlertidig.

Departementet har merket seg at Mattilsynet ikke ønsker en utvidelse av definisjonen av dyrehelsepersonell som går lenger enn det som er nødvendig i forhold til å implementere direktivet. Etter ny vurdering av om det er hensiktsmessig å ta høyde for eventuelle fremtidige utvidelser av rettigheter for dyrehelsepersonell, har departementet kommet til at endringene i definisjonen bare skal gjelde for dyrehelsepersonell som har rett til å arbeide her midlertidig uten norsk autorisasjon. Mattilsynets innvending blir dermed tatt til følge.

8 Tilpasninger pga ny definisjon av dyrehelsepersonell

8.1 Gjeldende rett

Lovens § 13 *Virkninger av autorisasjonsforhold m.m.* har tre ledd. De to første leddene har følgende ordlyd:

«Den som har autorisasjon eller lisens etter denne loven, kan utøve slik virksomhet som utdanningen kvalifiserer til innen de rammene denne og andre relevante lover setter.

Innehaver av autorisasjon eller lisens har plikt til å utøve sin virksomhet på en faglig forsvarlig måte.»

Pliktene og rettighetene til dyrehelsepersonell har vært knyttet opp til autorisasjonen eller lisensen. Når noen har blitt autorisert, har vedkommende også kommet inn under definisjonen av dyrehelsepersonell i § 2 første ledd.

Lovens § 19 *Tillatelse til eller forbud mot bruk av bestemte metoder etc.* har følgende ordlyd:

«Departementet kan ved forskrift fastsette at nærmere bestemte hjelpemidler, undersøkelses- og behandlingsmetoder kan nyttes bare av dyrehelsepersonell som har autorisasjon eller lisens etter denne loven.

Departementet kan ved forskrift fastsette at spesielle hjelpemidler, undersøkelses- og behandlingsmetoder kan nyttes bare av autorisert dyrehelsepersonell etter særskilt tillatelse fra departementet. Departementet kan forby bruk av bestemte undersøkelses- og behandlingsmetoder.»

Bestemmelsene her omtaler også dyrehelsepersonell som har autorisasjon eller lisens eller bruker formuleringen autorisert dyrehelsepersonell. Dette henger sammen med hvordan dyrehelsepersonell er definert i § 2 i loven.

8.2 Forslag i høringen

Etter en utvidelse av definisjonen av dyrehelsepersonell i § 2 bør både §§ 13 og 19 justeres. Begge paragrafer vil med gjeldende tekst utelukke dyrehelsepersonell som har rett til å arbeide her midlertidig uten norsk autorisasjon. Lovens bestemmelser må også omfatte disse yrkesutøverne. Etter forslag til endring i § 2 første ledd der definisjonen av dyrehelsepersonell blir utvidet, må formuleringene i andre paragrafer som omtaler dyrehelsepersonell med autorisasjoner og lisenser justeres.

Departementet foreslår at bestemmelsene i §§ 13 og 19 kun bruker betegnelsen dyrehelsepersonell fordi det vil fremgå av definisjonen i § 2 første ledd hvem som er dyrehelsepersonell. Alle med autorisasjoner og lisenser vil bli dekket opp fordi de faller inn under definisjonen av dyrehelsepersonell.

I § 13 foreslår departementet endring både i første og annet ledd. Første ledd endres ved å skrive *Dyrehelsepersonell* i stedet for «Den som har

autorisasjon eller lisens etter denne loven,». Annet ledd endres ved å skrive *Dyrehelsepersonell* i stedet for «Innehaver av autorisasjon eller lisens».

Etter endring av selve paragrafen, bør også paragrafens overskrift endres. Overskriften bør ikke vise til autorisasjonsforholdet når dette tas ut av paragrafen. I stedet foreslås å kalle § 13 for *Utøvelse av virksomhet m.m.*

Videre foreslås å stryke følgende i § 19 første ledd: «som har autorisasjon eller lisens etter denne loven.» I § 19 annet ledd foreslås å stryke «autorisert».

Etter endringen vil lovbestemmelse i §§ 13 og 19 gjelde også for alle som er definert som dyrehelsepersonell uten å ha autorisasjon eller lisens etter loven. Endringene medfører ingen innholdsmessige endringer av bestemmelsene.

8.3 Høringsinstansenes syn

Mattilsynet støtter endringene i §§ 13 og 19 for å harmonisere bestemmelsene med den nye legaldefinisjonen og utvidelsen av virkeområdet. De mener det bidrar til en forbedring av dyrehelsepersonelloven.

8.4 Departementets vurderinger og forslag

Departementets forslag for endring av § 13 er uendret i forhold til høringsforslaget.

Når det gjelder § 19 er det gjort en liten endring i setningsoppbyggingen i begge ledd. Det er føyd til «og» etter hjelpemidler. Dessuten er «bare» plassert lenger frem i setningen slik at det vil stå « (...) bare kan nyttes av (...)». Innholdsmessig er det ikke gjort noen endringer.

9 Rettigheter etter internasjonale avtaler

9.1 Gjeldende rett

Dyrehelsepersonelloven § 6 har bestemmelser om internasjonale avtaler. Den lyder:

«Autorisasjon, lisens og andre godkjenninger kan gis etter gjensidig avtale med fremmed stat. Departementet kan ved forskrift gi nærmere regler om autorisasjon, lisens og godkjenninger av dyrehelsepersonell på grunnlag av utenlandsk utdanning.»

Paragrafens forskriftshjemmel er benyttet som hjemmel for implementering av direktivene som

gjelder for dyrehelsepersonell. Den har til nå vært tolket noe utvidende for å være dekkende også for implementering av bestemmelser som strengt tatt ikke har vært godkjenninger.

9.2 Forslaget i høringen

I enkelte sammenhenger kan «godkjenninger» i forskriftshjemmelen ha vært tøyet noe langt. Det nye direktivet har nå flere bestemmelser knyttet til rettigheter til å tilby tjenester midlertidig. Her får yrkesutøvere rettigheter som en direkte følge av sine kvalifikasjoner, og det er ikke noen form for godkjenning fra myndighetene i vertslandet.

Departementet ser derfor behov for en mer presis og dekkende hjemmel for å kunne gi forskrifter om rettigheter etter det nye direktivet. I forskriftshjemmelen i siste setning i § 6 foreslår departementet å tilføye «rettigheter» i oppramsingen av hva det kan gis forskrifter om.

9.3 Høringsinstansenes syn

Justis- og politidepartementet foreslår at forskriften gir hjemmel for regulering av kontrollmuligheter og plikter med mindre man har klar hjemmel i andre bestemmelser i loven.

Kunnskapsdepartementet har forslag til endring i § 6 siste punktum. De skriver:

«Bestemmelsen sier at departementet kan ved forskrift gi nærmere regler om autorisasjon m.m. for dyrehelsepersonell på grunnlag av utenlandsk *utdanning*. I tillegg til det som er foreslått endret i bestemmelsen ber vi departementet vurdere å erstatte *utdanning* med *yrkeskvalifikasjoner*. Enkelte av bestemmelsene i direktivet gir rettigheter som følge av yrkeserfaring og ikke bare utdanning.»

Mattilsynet støtter endringene i § 6 for å harmonisere bestemmelsen med den nye legaldefinisjonen og utvidelsen av virkeområdet. De mener det bidrar til en forbedring av dyrehelsepersonelloven.

9.4 Departementets vurderinger og forslag

Departementet ser at merknaden fra Justis- og politidepartementet vil forbedre forskriftshjemmelen ytterligere. Hjemmelen blir utvidet ved at også kontroll og plikter tas inn i forskriftshjemmelen i tillegg til det opprinnelige forslaget om å ta med rettigheter. Etter departementets syn får loven tilstrekkelige hjemler for implementering av direktiv om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.

Etter merknaden fra Kunnskapsdepartementet er departementet enig i at det kan være for snevert å bruke utdanning i forhold til hva direktivet dekker. Ved å benytte yrkeskvalifikasjoner i stedet, vil det også omfatte utdanning. Et alternativ kunne være å bruke både utdanning og yrkeskvalifikasjoner i lovteksten. Departementet er imidlertid kommet til at yrkeskvalifikasjoner også vil dekke utdanning. Departementet vil endre lovforslaget i tråd med forslaget fra Kunnskapsdepartementet og bruke yrkeskvalifikasjoner.

Etter disse justeringene for å ta hensyn til høringsinnspillene til annen setning i § 6, ble ordlyden noe tung. Ordlyden ble derfor omformulert, men uten innholdsmessige endringer.

10 Økonomiske og administrative konsekvenser av forslaget

De foreslåtte lovendringene er små. Administrative forhold rundt saksbehandling og forvaltning av dyrehelsepersonellovens bestemmelser er allerede på plass. Direktivets bestemmelser er hovedsakelig en videreføring av gjeldende bestemmelser.

Endringene i loven er til dels redaksjonelle og presiserende. Bestemmelsen om bruk av tittel, vil rette seg mot den enkelte og være et kostnadsfritt gode for den som blir berørt.

Etter departementets vurdering medfører lovforslaget ingen målbare økonomiske eller administrative konsekvenser.

Direktivet vil bli videre implementert gjennom en ny forskrift som er under arbeid og som vil bli gjenstand for separat høring.

11 Merknader til den enkelte lovbestemmelse

11.1 Endringer i kapittel 1

Til § 2 Definisjoner, første ledd

Definisjonen av dyrehelsepersonell blir utvidet og vil lyde:

«Med dyrehelsepersonell forstås i denne loven personer som har autorisasjon eller lisens etter §§ 4 og 5 og personer som har rett til å arbeide midlertidig som dyrehelsepersonell uten norsk autorisasjon.»

Etter endringen vil definisjonen også dekke personer som ikke har norsk autorisasjon etter

§§ 4 og 5, men som har rett til å arbeide midlertidig i Norge. Etter gjeldende bestemmelser er dette bare aktuelt for veterinærer.

Etter endringen vil de som er her midlertidig og har rett til å yte midlertidige tjenester på lik linje med dyrehelsepersonell, bli definert som dyrehelsepersonell. Ved implementering av yrkeskvalifikasjonsdirektivet vil det være personer med utenlandske yrkeskvalifikasjoner som får rett til å arbeide her midlertidig på lik linje med norsk dyrehelsepersonell. De kommer etter endringen inn under lovens bestemmelser og får dermed både rettigheter og plikter etter loven.

I bestemmelsen brukes «å arbeide midlertidig». Dette vil også dekke midlertidig tjenesteyting.

Hva som skal ansees for å være midlertidig arbeid eller midlertidig tjenesteyting til forskjell fra etablering, må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Forhold som må vurderes er bl.a. varighet, regelmessighet, hyppighet og kontinuitet. Andre mer praktiske forhold rundt tjenesteytingen kan også være avgjørende for om det kan ansees for en midlertidig tjenesteyting.

11.2 Endringer i kapittel 2

Til § 6 Internasjonale avtaler

Etter endringen vil § 6 lyde:

«Autorisasjon, lisens og andre godkjenninger kan gis etter gjensidig avtale med fremmed stat. Departementet kan ved forskrift gi nærmere regler om autorisasjon, lisens og godkjenninger av *dyrehelsepersonell på grunnlag av utenlandske yrkeskvalifikasjoner samt kontroll, plikter og rettigheter for slikt dyrehelsepersonell.*»

Endringen vil gi en bedre og mer dekkende hjemmel for å gi forskrifter for implementering av internasjonale avtaler som berører dyrehelsepersonell. I første rekke vil det være implementering av EØS-avtalens bestemmelser.

Kontroll, plikter og rettigheter kan kreves eller gis i internasjonale avtaler og vil føre til behov for implementering i forskrifter. Dette bør derfor også være med i hjemmelen til å gi forskrifter for dyrehelsepersonell med utenlandske yrkeskvalifikasjoner.

Dyrehelsepersonell som f.eks benytter sine rettigheter til å arbeide her midlertidig, behøver ingen godkjenning fra myndighetene for å gjøre det. I forbindelse med utøvelsen av yrket på bakgrunn av gitte rettigheter, kan imidlertid myndighetene ha behov for opplysninger fra vedkommende. Bestemmelser for å ta rettigheter i bruk

kan hjemles i denne paragrafen. Det kan også være behov for å hjemle kontroll og kunne pålegge plikter for dyrehelsepersonell med utenlandske yrkeskvalifikasjoner. En eventuell regulering av språkkrav vil bli dekket av hjemmelen til å kunne pålegge utenlandsk dyrehelsepersonell plikter. Dette kan komme i tillegg til de generelle pliktene loven ellers pålegger dyrehelsepersonell.

Bestemmelsen er endret ved at det nå står utenlandske yrkeskvalifikasjoner i stedet for utenlandsk utdanning. I begrepet yrkeskvalifikasjoner inngår utdanning og/eller yrkeserfaring. Også yrkeserfaringer skal kunne telle med i vurderingen i enkelte situasjoner om det kan gis en autorisasjon, godkjenning etc. Det skal bl.a. legges vekt på yrkeserfaring for en tjenesteyter som skal arbeide her midlertidig og yrket eller utdanningen ikke er regulert i etableringsstaten. Yrkeskvalifikasjoner benyttes for å hindre sammenblanding med generell godkjenning av høyere utdanning som skjer etter annet regelverk.

11.3 Endringer i kapittel 3

Til § 13 Virkninger av autorisasjonsforhold m.m.

Overskriften på § 13 endres til *Utøvelse av virksomhet m.m.*

Paragrafen vil etter endringen ikke omtale de som har autorisasjon, men bruke dyrehelsepersonell siden definisjonen i § 2 er utvidet. Overskriften justeres derfor i tråd med dette og vil gjelde utøvelse av virksomhet.

Etter endringen vil § 13 lyde:

«*Dyrehelsepersonell* kan utøve slik virksomhet som utdanningen kvalifiserer til innen de rammene denne og andre relevante lover setter.

Dyrehelsepersonell har plikt til å utøve sin virksomhet på en faglig forsvarlig måte.

Departementet kan i medhold av § 5 knytte vilkår til lisens og herunder bestemme at innehaver skal være underlagt tilsyn av annet dyrehelsepersonell.»

Det materielle innholdet i første og annet ledd endres ikke noe ved denne justeringen. Endringen er en konsekvens av endringen i definisjonen av dyrehelsepersonell i § 2.

Til § 16 Bruk av beskyttet tittel, første ledd

Etter endringen vil § 16 første ledd lyde:

«Bare den som har autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning i medhold av denne loven, har rett til å benytte slik tittel som er fastsatt for vedkommende gruppe av dyrehelseper-

sonell. *Unntak gjøres for veterinærer som har rett til å arbeide midlertidig som dyrehelsepersonell uten norsk autorisasjon.*»

Siste setning er et unntak fra hovedregelen for veterinærer. Veterinærer skal kunne bruke tittelen veterinær uten å være autorisert eller ha lisens eller spesialistgodkjenning, hvis de har rett til det når de arbeider i Norge midlertidig. Begrunnelsen for dette unntaket er at veterinærer innen EØS har en utdanning som har felles minimumskrav. Direktiv 2005/36/EF regulerer bruk av tittel i artikkel 52. Dette vil bli implementert gjennom forskrift. Loven forutsetter at unntaket bare gjelder for veterinærer som har rett til å arbeide midlertidig som dyrehelsepersonell uten norsk autorisasjon.

Til § 16 Bruk av beskyttet tittel, annet ledd

Ny § 16 annet ledd vil lyde:

«Dyrehelsepersonell som ikke er veterinærer, men som har rett til å arbeide midlertidig som dyrehelsepersonell uten norsk autorisasjon, skal benytte sine utenlandske titler.»

Det er bare veterinærer som har en felles minimumsutdanning som kan gis rett til å bruke norsk yrkestittel ved midlertidig arbeid. De andre dyrehelsepersonellgruppene må bruke sine utenlandske titler når de har rett til å arbeide her midlertidig uten norsk autorisasjon.

Innholdet i annet ledd vil også være en konsekvens av første ledd, men det er presisert og fremhevet i et eget ledd for å bedre forståelsen av bestemmelsen.

Til § 19 Tillatelse til eller forbud mot bruk av bestemte metoder etc.

Etter endringen vil § 19 lyde:

«Departementet kan ved forskrift fastsette at nærmere bestemte hjelpemidler og undersøkelses- og behandlingsmetoder bare kan nyttes av dyrehelsepersonell.

Departementet kan ved forskrift fastsette at spesielle hjelpemidler og undersøkelses- og behandlingsmetoder bare kan nyttes av dyrehelsepersonell etter særskilt tillatelse fra departementet. Departementet kan forby bruk av bestemte undersøkelses- og behandlingsmetoder.»

Det materielle innholdet i første og annet ledd endres ikke noe ved denne justeringen. Endringen er en konsekvens av endringen i definisjonen av dyrehelsepersonell i § 2. Det er for øvrig bare gjort en mindre endring i teksten for å bedre språket. I stedet for komma etter hjelpemidler, er det brukt «og». Dessuten er ordet «bare» flyttet lenger frem i setningen.

Landbruks- og matdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om lov om endringer i lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell.

Vi HARALD, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell

I

I lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell gjøres følgende endringer:

§ 2 første ledd skal lyde:

Med dyrehelsepersonell forstås i denne loven personer som har autorisasjon eller lisens etter §§ 4 og 5 og *personer som har rett til å arbeide midlertidig som dyrehelsepersonell uten norsk autorisasjon.*

§ 6 skal lyde:

Autorisasjon, lisens og andre godkjenninger kan gis etter gjensidig avtale med fremmed stat. Departementet kan ved forskrift gi nærmere regler om autorisasjon, lisens og godkjenninger av *dyrehelsepersonell på grunnlag av utenlandske yrkeskvalifikasjoner samt kontroll, plikter og rettigheter for slikt dyrehelsepersonell.*

§ 13 skal lyde:

§ 13 *Utøvelse av virksomhet m.m.*

Dyrehelsepersonell kan utøve slik virksomhet som utdanningen kvalifiserer til innen de rammene denne og andre relevante lover setter.

Dyrehelsepersonell har plikt til å utøve sin virksomhet på en faglig forsvarlig måte.

Departementet kan i medhold av § 5 knytte vilkår til lisens og herunder bestemme at innehaver skal være underlagt tilsyn av annet dyrehelsepersonell.

§ 16 skal lyde:

Bare den som har autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning i medhold av denne loven, har rett til å benytte slik tittel som er fastsatt for vedkommende gruppe av dyrehelsepersonell. *Unntak gjøres for veterinærer som har rett til å arbeide midlertidig som dyrehelsepersonell uten norsk autorisasjon.*

Dyrehelsepersonell som ikke er veterinærer, men som har rett til å arbeide midlertidig som dyrehelsepersonell uten norsk autorisasjon, skal benytte sine utenlandske titler.

Andre må ikke benytte titler eller annonsere virksomhet på en slik måte at det gir eller er egnet til å gi inntrykk av at vedkommende har en bestemt autorisasjon, lisens eller spesialistgodkjenning.

§ 19 skal lyde:

Departementet kan ved forskrift fastsette at nærmere bestemte hjelpemidler og undersøkelses- og behandlingsmetoder *bare kan nyttes av dyrehelsepersonell.*

Departementet kan ved forskrift fastsette at spesielle hjelpemidler og undersøkelses- og behandlingsmetoder *bare kan nyttes av dyrehelsepersonell* etter særskilt tillatelse fra departementet. Departementet kan forby bruk av bestemte undersøkelses- og behandlingsmetoder.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.